

Goji – jak prowadzić plantacje towarowe?



Dorota Łabanowska-Bury

W Polsce w ogrodach przydomowych jako roślina ozdobna z czerwono-pomarańczowych owoców występuje kolcowój szkarłatny (*Lycium barbarum*), rzadziej – kolcowój chiński (*L. chinense*). Pomimo że owoce są bardzo bogatym źródłem witaminy C i innych witamin oraz aminokwasów (czyt. TMJ 8/2015), w diecie Polaków jagody goji nie są powszechne. Moda na zdrową żywność w krajach Europy zachodniej i południowej sprawiła, że rośnie zapotrzebowanie na owoce goji i to nie tylko na suszone (fot. 1), lecz także w formie świeżej (fot. 2). Popyt na nie i wysoka cena były bodźcem do zakładania plantacji towarowych tego gatunku (fot. 3).

Zalecenia dla praktyków

Kraje, w których liczba plantacji kolcowoju rośnie w dość szybkim tempie to m.in.: Serbia, Macedonia, Grecja i Bułgaria. Klimat tych państw sprzyja nie tylko wzrostowi wegetatywnemu roślin, lecz także wysokiemu plonowaniu.

Do nasadzeń na południu kontynentu przydatne są m.in. bułgarskie odmiany kolcowoju szkarłatego przetestowane w lokalnych warunkach klimatyczno-glebo- wych: 'JB1', 'JB2', 'JBX' i 'JB4'. Firma „Bio Tree” propagująca uprawę kolcowoju (i innych ciekawych, a mało znanych gatunków) na plantacjach towarowych, wydała także zalecenia dla osób zainteresowanych uprawą. Autorzy instrukcji polecają pod plantacje stanowiska nasłonecznione lub tylko częściowo zacienione, lekkie gleby. Dobrze, aby 1/3 składu podłoża stanowił piasek/gleba piaszczysta. Plantacje wymagają nawadniania (fot. 4), szczególnie w pierwszych 3–4 latach po posadzeniu,

choć dobrze ukorzenione i rozrośnięte krzewy mają być już dość odporne na krótkotrwałe spadki wilgotności gleby. Przed założeniem plantacji kolcowoju szkarłatego warto odpowiednio przygotować pole – powinno być oczyszczone z wszystkich resztek roślinnych i zniwelowane. Należy unikać stanowisk z wysokim poziomem wód gruntowych (na głębokości co najmniej 80–90 cm). Pomimo że kolcowój nie jest gatunkiem bardzo wymagającym, rośliny najlepiej sadzić na terenach po ławkach lub uprawach jednorocznych, a unikać stanowisk po sadach i gatunkach wieloletnich. Zabiegiem wpływającym na powodzenie uprawy jest poprawa struktury i zasobności gleby w składniki pokarmowe, przez wniesienie wiosną lub jesienią roku poprzedzającego sadzenie roślin, dobrze rozłożonego obornika (ok. 2 t/ha), a także nawozów fosforowych w formie np. superfosfatu (30–50 kg/ha) oraz potasowych (ok. 15 kg/ha). Na krótko przed sadzeniem wskazane jest także wykonanie płytkiej orki (na głębokość ok. 30–35 cm). Plantacje kolcowoju można zakładać w dowolnym terminie od kwietnia do października, szczególnie że większość sadzonek to rośliny ukorzenione w doniczkach. Do założenia 1 ha uprawy poleca się od 3–5 tys. roślin. Na plantacjach towarowych przy planowaniu rozstawu rzędów, warto wziąć pod uwagę możliwość wjazdu na pole posiadanym sprzętem do uprawy gleby (mechaniczne zwalczanie chwastów – fot. 5 na str. 36). Na towarowych plantacjach z powodzeniem można zastosować rozstaw 2,0 m x 1,8 m (2780 roślin/ha) lub 2,5 m x 1,5 m (2670 roślin/ha). Na plantacjach warto ściółkować rzędy roślin. Do tego celu można użyć: maty szkółkarskie albo pociętą słomę, korę, przekompostowane liście lub trociny z drzew iglastych. Przed sadzeniem roślin, w zależności od wielkości sadzonek i pojemników, w rzędach wykopuje się dołki 20 x 20 x 20 cm lub nieco większe – 30 x 30 x 30 cm, w które – jeśli pole nie było nawożone – można zaaplikować nawozy (ok. 100 g superfosfatu/dołek) oraz materię organiczną (ok. 2–3 kg/dołek). Rośliny sadzi się na taką głębokość, na jakiej rosły w pojemniku albo do 3–4 cm głębiej. Po posadzeniu konieczne jest dobre podlanie roślin, minimum 3–4 litry wody na



Fot. 1. Jagody goji w formie owoców suszonych...



Fot. 2. ...i świeżych podbijają rynki europejskie



Fot. 3. Kilkuhektarowa plantacja produkcyjna



Fot. 4. Młoda plantacja wymaga nawadniania

roślinę. Linie nawadniające powinny być rozprowadzone wzdłuż rzędów roślin, a nawadnianie powinno zależeć od przebiegu pogody w sezonie. Każdą roślinę należy prowadzić przy paliku. Wymagane jest również dodatkowe rusztowanie, jako wsparcie dla sznurków/drutów podtrzymujących owocujące pędy (może to być konstrukcja w kształcie litery „T”).

W ocenie specjalistów z firmy „Bio Tree” średnio rocznie z 3-letniej plantacji kolcowoju szkarłatnego można uzyskać 2200–2500 kg/ha owoców suszonych (gotowy produkt do sprzedaży), natomiast gdy plantacja osiągnie pełnię owocowania – nawet 4000–4500 kg na ha. Takie przeliczenie dotyczy plantacji, na której na 1 ha posadzono ok. 3500 roślin.

Oh Sole – przykład z Włoch

Jedną z największych w Europie plantacji kolcowoju produkującej jagody goji na zbyt w formie owoców świeżych, może pochwalić się Oh Sole założona w Corigliano, we włoskiej Calabrii. *Plantacja powstała w odpowiedzi na rosnący popyt na atrakcyjne pomarańczo-*

wo-czerwone jagody o wyjątkowo wysokich walorach prozdrowotnych – informował Giuseppe Nicolò Rizzo (fot. 6), reprezentujący farmę Favella podczas ubiegłorocznych targów Macfrut w Rimini (Włochy). Najwięcej zapytań o świeże owoce kolcowoju trafiło do naszej firmy ze Szwajcarii i Niemiec, choć także Włosi interesują się świeżymi jagodami goji. Jak na razie jesteśmy jedyną firmą, która oferuje taki produkt we Włoszech. Suszone owoce najczęściej są importowane do Europy z Azji, głównie z Chin i Mongolii, zatem produkowanych na naszej farmie w Calabrii jagód nie suszymy, a zrywamy tylko w formie świeżej. Ponadto cena, jaką możemy uzyskać od naszych 🍌

reklama

CLEMATIS Źródło Dobrych Pnączy Sp. z o. o. Spółka komandytowa
ul. Duchnicka 27, 05-800 Pruszków, tel. 22 - 722 26 64, fax 22 - 722 26 63
clematis1@clematis.com.pl, www.clematis.com.pl



Fot. 5. Mechaniczne usuwanie chwastów



Fot. 6. Giuseppe Nicolò Rizzo z farmy Favella przewiduje, że zapotrzebowanie na świeże jagody goji będzie rosło

🔗 odbiorców – kontynuował G.N. Rizzo – jest bardzo atrakcyjna – za pojemnik mieszczący 100 g owoców są gotowi zapłacić 4–5 euro. Najczęściej owoce są pakowane w transparentne punnety opatrzone naklejką z logo naszej farmy. W ten sposób pracujemy nad marką jagód goji „Oh Sole” (fot. 7). Pierwsze 30 tys. roślin *L. barbarum* na farmie Favella posadzono 6 lat temu, obecnie ta część plantacji jest w pełni owocowania (zwykle pełnia owocowania przypada na 5. rok po posadzeniu roślin). Także z drugiej plantacji założonej wiosną 2015 r. (krzewy sadzone 28 kwietnia br.) w połowie sierpnia zebrano już pierwsze owoce. *Młode rośliny wydały po 0,5 kg jagód, a – jak informował G.N. Rizzo – za 2–3 lata będzie można z nich uzyskać do 1,5–2 kg/roślinę.* Kolcowój szkarłatny nie jest gatunkiem wymagającym co do nawożenia, należy do rodziny psiankowatych, we Włoszech stosuje się nawożenie podobne, jak dla innych gatunków z tej rodziny. G.N. Rizzo zwrócił uwagę na agrotechnikę prowadzenia plantacji – ma ona wyglądać podobnie jak winnica. Wszystkie rośliny są prowadzone do jednej, określonej wysokości, ok. 2 m, dlatego muszą być skracane nawet kilka razy w roku. Podczas sadzenia kolcowój wymaga stabilizacji palikiem bambusowym albo drewnianym. Wszystkie nasadzenia kolcowo-

ju należące do farmy Favella są nawadniane, bo – jak twierdził mój rozmówca – bez wody produkcja wysokiej jakości jagód przeznaczonych na rynek owoców deserowych jest niemożliwa. Założenie instalacji do fertygacji i zakup materiału szkółkarskiego to – poza zakupem lub dzierżawą gruntu – najwyższe koszty towarzyszące założeniu 1 ha plantacji. G.N. Rizzo ocenia je na ok. 15–25 tysięcy euro, w zależności od zagęszczenia roślin na jednostce powierzchni.



Fot. 7. Jagody kolcowoju z farmy Favella są najczęściej zbywane w 100-g punnetach pod marką „Oh Sole”

reklama

COACTUM wyłączny przedstawiciel

BIO TREE na terenie Polski

WYSOKOGATUNKOWE SADZONKI

OWOCU GOJI

odpowiednia dla przetwórców i sprzedaży na rynek świeżych owoców, tolerancyjna w uprawie

BIOTREE.PL
coactumsp@gmail.com
+48 532 363 789
+48 12 346 19 85

